

Міністерство освіти і науки України
Київський університет імені Бориса Грінченка
Кафедра реклами та зв'язків з громадськістю

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

О. Б. Жильцов

2015 р.

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ

ВИДАВНИЧОЇ СПРАВИ ТА РЕДАГУВАННЯ

8.03030101 журналістика

(шифр і назва напрямку підготовки)

Гуманітарний інститут
(назва інституту, факультету, відділення)

2014–2015 рік

Робоча програма «Теорія та історія видавничої справи та редагування» для студентів, спеціальність 8.03030101 журналістика, галузі знань 0303 журналістика та інформація, 2015 року – 17 с.

Розробник: **Ярошенко Роман Васильович**, кандидат філологічних наук, доцент кафедри реклами та зв'язків з громадськістю Гуманітарного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри реклами та зв'язків з громадськістю

Протокол від “06” лютого 2015 року № 7

Завідувач кафедри реклами та зв'язків з громадськістю

(підпис) (Горбенко Г. В.)
(прізвище та ініціали)

Структура програми типова

Години відповідають робочому навчальному плану

Заступник директора з науково-методичної та навчальної роботи

(підпис) (О.В. Єременко)
(прізвище та ініціали)

Протокол від “ ____ ” _____ 20 ____ року № ____

Вчений секретар _____ (Т.Л.Видайчук)
(підпис) (прізвище та ініціали)

3
ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	4
Структура програми навчальної дисципліни.....	6
I. Опис предмета навчальної дисципліни	6
II. Тематичний план навчальної дисципліни	7
III. Програма навчальної дисципліни	8
Змістовий модуль I	8
Змістовий модуль II	8
Змістовий модуль III	9
IV. Навчально-методична карта дисципліни.....	10
V. Завдання для самостійної роботи	12
VI. Система поточного і підсумкового контролю знань.....	13
VII. Методи навчання	15
VIII. Методичне забезпечення курсу	16
IX. Рекомендована література	16

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Опис дисципліни та її предмета. Навчальна дисципліна *«Теорія та історія видавничої справи та редагування»* відноситься до циклу професійно орієнтованих дисциплін спеціальності 8.03030101 журналістика, освітньо-кваліфікаційного рівня *«магістр»*. Викладається на п'ятому курсі в обсязі *108 год* (3 кредити), завершується заліком.

Мета навчальної дисципліни. Метою викладання навчальної дисципліни *«Теорія та історія видавничої справи та редагування»* є подати теоретичні та практичні знання і навички видавничо-редакційного процесу та історії його становлення, при відсутності яких грамотна компетенція у видавничій справі є неможливою.

Завдання навчальної дисципліни:

- оволодіти знаннями про основні етапи становлення історії видавничої справи і редагування;
- вивчити особливості видавничо-редакційного процесу різних видів літератури;
- опанувати основні правила редагування різних видів літератури;
- простежити етапи формування різновидних редакційних відбитків, а також процеси, які відбуваються з ними впродовж редакційно-видавничого процесу;
- осмислити сучасне становище і виняткові тенденції редагування різних видів літератури.

Об'єктом навчальної дисципліни *«Теорія та історія видавничої справи та редагування»* є фахове підготування спеціалістів в області видавничої справи, які застосовуватимуть набуті знання при різних видах редакційно-видавничого процесу.

Предметом навчальної дисципліни *«Теорія та історія видавничої справи та редагування»* є теорія та історія видавничої справи з практичними поясненнями і застосовуванням набутих знань.

Вимоги до знань та умінь.***Студент повинен знати:***

- дефініції, що використовуються при видавничо-редакційному процесі;
- основні етапи в історії формування різновидних правил та норм, що застосовуються при редагуванні різних видів літератури;
- деталізовані процеси, що відбуваються з авторським оригіналом впродовж редакційно-видавничого процесу;
- сучасне становище і виняткові тенденції редакційно-видавничого процесу;
- базові правила, що застосовуються при редагуванні різновидної літератури.

Студент повинен уміти:

- розподіляти по етапах історію видавничої справи та редагування;
- здійснювати необхідні фахові дії з авторським оригіналом;
- обрати якнайкращу техніку і методику для редагування різновидної літератури;
- вміти застосовувати коректурні норми щодо видавничих оригіналів;
- аналізувати й систематизувати сучасну видавничу справу.

Кількість годин, відведених навчальним планом на вивчення дисципліни – 108 год, із них 18 год – лекції, 18 год – семінарські заняття, 6 год – індивідуальна робота, 6 год – модульний контроль, 60 год – самостійна робота.

Вивчення студентами навчальної дисципліни *«Теорія та історія видавничої справи та редагування»* завершується заліком.

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

І. ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс	Напря́м, спе́ціальність, осві́тно-квалі́фікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
<p>Кількість кредитів, відповідних ECTS: <i>3 кредити</i></p> <p>Змістові модулі: <i>3 модулі</i></p> <p>Загальний обсяг дисципліни (години): <i>108 год</i></p> <p>Тижневих годин: <i>4 год</i></p>	<p>Галузь знань 0303 журналістика та інформація</p> <p>Шифр та назва спеціальності 8.03030101 журналістика</p> <p>Освітньо- кваліфікаційний рівень «магістр»</p>	<p>Нормативна</p> <p>Рік підготовки: 5 Семестр: 10</p> <p>Аудиторні заняття: 42 год, з них: Лекції (теоретична підготовка): <i>18 год</i> Семінарські заняття: <i>18 год</i> Індивідуальна робота: <i>6 год</i></p> <p>Модульні контрольні роботи: 6 год</p> <p>Самостійна робота: 60 год</p> <p>Вид контролю: залік</p>

II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ п/п	Назви теоретичних розділів	Кількість годин							
		Разом	Аудиторних	Лекцій	Практичних	Семінарських	Індивідуальна робота	Самостійна робота	Підсумковий контроль
Змістовий модуль 1. Історія видавничої справи та редагування									
1	Соціально-історичні передумови виникнення рукописання і книготворення	4	4	4					
2	Українська рукописна книга дохристиянської доби	12	4			2	2	8	
3	Видавнича діяльність Києво-Печерської та Чернігівських друкарень	2	2			2			
4	Цензура як заборона українського друкованого слова	14	4	2		2		10	
	Модульна контрольна робота	2							2
Разом		34	14	6		6	2	18	2
Змістовий модуль 2. Теорія видавничої справи та редагування									
5	Функціональні обов'язки у видавництві	10	2	2				8	
6	Поліграфія. Різновиди друку	12	2			2		10	
7	Загальні положення про видавничо-поліграфічні стандарти	6	6	2		2	2		
8	Підготовка до друку газетно-журнальної та книжкової продукції	4	4	2		2			
	Модульна контрольна робота	2							2
Разом		34	14	6		6	2	18	2
Змістовий модуль 3. Видавничо-редакційне опрацювання матеріалів									
9	Проблематика виявлення помилок	2	2	2					
10	Анотування і реферування наукових текстів	12	4			2	2	8	
11	Норми редагування різних видів видань	10	2	2				8	
12	Науковий виклад думки та окремі специфіки наукового тексту	14	6	2		4		8	
	Модульна контрольна робота	2							2
Разом		40	14	6		6	2	24	2
Разом за навчальним планом		108	42	18		18	6	60	6

ІІІ. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МОДУЛЬ 1. ІСТОРІЯ ВИДАВНИЧОЇ СПРАВИ ТА РЕДАГУВАННЯ

Лекція 1. Соціально-історичні передумови виникнення рукописання і книготворення в світі

Світові осередки рукописання.
Виникнення письма. Передумови.
Книготворення. Історичні перипетії.
Соціально-історичні передумови для виникнення рукописання і книготворення.

Семінарське заняття 1. Українська рукописна книга дохристиянської доби

Лекція 2. Давньоукраїнські рукописні шедеври

Остромирове Євангеліє. Ізборник Святослава. Псалтир Київський.
Пересопницьке Євангеліє. Граматика І. Ужевича.
Києво-Печерський патерик. Літопис Самійла Величка.

Семінарське заняття 2. Видавнича діяльність Києво-Печерської та Чернігівських друкарень

Лекція 3. Видання в Україні книг Святого Письма: долі перекладів і видавців

Біблія як предмет книгознавчого аналізу. Ранні спроби перекладів і видань Біблій на українських землях. Острозька Біблія.
Руські письмена в Херсонесі IX століття. Проект князя Костянтина Острозького.
Видання Книги книг літературною мовою. Переклад Пилипа Морачевського. Спроби Маркіяна Шашкевича та Володимира Александрова. Переклад Пантелеймона Куліша. Переклад Івана Огієнка.
Видання української Біблії лондонськими друкарями.

Семінарське заняття 3. Цензура як чинник заборони українського друкованого слова в період існування Російської імперії

МОДУЛЬНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 1

Завдання. Подати у письмовому вигляді відповіді на тестові завдання.

МОДУЛЬ 2. ТЕОРІЯ ВИДАВНИЧОЇ СПРАВИ ТА РЕДАГУВАННЯ

Лекція 4. Функціональні обов'язки у видавництві

Головні посадові обов'язки у видавництві.
Другорядні посадові обов'язки у видавництві.
Поділ видавництв за критеріями.

Семінарське заняття 4. Поліграфія. Різновиди друку

Лекція 5. Загальні положення про видавничо-поліграфічні стандарти

Загальні вимоги щодо стандартизації книжкових і журнальних видань в Україні.

Міжнародна система неперіодичних видань ISBN.

Міжнародна система періодичних видань ISSN.

Семінарське заняття 5. Різновиди видавничих організацій і видань

Лекція 6. Особливості книжкових видань

Книга як видавничо-поліграфічний твір.

Складові книжкового видання.

Семінарське заняття 6. Підготовка до друку газетно-журнальної продукції

МОДУЛЬНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 2

Завдання. Подати у письмовому вигляді відповіді на тестові завдання.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3.

ВИДАВНИЧО-РЕДАКЦІЙНЕ ОПРАЦЮВАННЯ МАТЕРІАЛІВ

Лекція 7. Проблематика виявлення помилок

Поняття про помилку у науковому, науково-популярному тексті.

Тексти ужиткової літератури. Їх особливість

Основний текст. Канонічний текст.

Семінарське заняття 7. Анотування і реферування наукових текстів

Лекція 8. Норми редагування різних видів видань

Поняття «норма». Класифікація редакційно-видавничих норм.

Загальні норми. Об'єктивні і суб'єктивні норми.

Загальні і галузеві норми.

Встановлені і невстановлені норми.

Семінарське заняття 8. Поняття наукового конспекту при редагуванні

Лекція 9. Науковий виклад думки та окремі специфіки наукового тексту

Систематично розгорнуті правила для редактора.

Вимоги та чіткі настанови щодо фактичних найбільш допустимих помилок.

Семінарське заняття 9. Стаття – самостійний науковий твір

МОДУЛЬНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 3

Завдання. Подати у письмовому вигляді відредагований текст.

IV. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ «ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ВИДАВНИЧОЇ СПРАВИ ТА РЕДАГУВАННЯ»

Разом: 108 год, лекції – 18 год, семінарські заняття – 18 год, індивідуальна робота – 6 год, самостійна робота – 60 год, модульна контрольна робота – 6 год, залік.

Модуль	Змістовий модуль 1					
Назва модуля	Історія видавничої справи та редагування					
К-сть балів за модуль	71					
Лекції	1		2		3	
Теми лекцій	Лекція 1. Соціально-історичні передумови виникнення рукописання і книготворення в світі		Лекція 2. Давньоукраїнські рукописні шедеври		Лекція 3. Видання в Україні книг Святого Письма: долі перекладів і видавців	
Відвідування лекцій	1 бал		1 бал		1 бал	
Теми семінарських занять		Тема 1. Українська рукописна книга дохристиянської доби		Тема 2. Видавнича діяльність Києво-Печерської та Чернігівських друкарень		Тема 3. Цензура як чинник заборони українського друкованого слова в період існування Російської імперії
Відвідування СЗ/робота на СЗ		1+10=11 балів		1+10=11 балів		1+10=11 балів
Самостійна робота			С/Р № 1 5 балів		С/Р № 2 5 балів	
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 25 балів					
Модуль	Змістовий модуль 2					
Назва модуля	Теорія видавничої справи та редагування					
Кількість балів за модуль	71					
Лекції	4		5		6	
	Лекція 4. Функціональні обов'язки у видавництві		Лекція 5. Загальні положення про видавничо-поліграфічні стандарти		Лекція 6. Особливості книжкових видань	
Відвідування лекцій	1 бал		1 бал		1 бал	
Теми семінарських занять		Тема 4. Поліграфія. Різновиди друку		Тема 5. Різновиди видавничих організацій і видань		Тема 6. Підготовка до друку газетно-журнальної продукції
Відвідування СЗ/робота на СЗ		1+10=11 балів		1+10=11 балів		1+10=11 балів
Самостійна робота			С/Р № 3 5 балів		С/Р № 4 5 балів	
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 2 25 балів					

Модуль	Змістовий модуль 3					
Назва модуля	Видавничо-редакційне опрацювання матеріалів					
Кількість балів за модуль	76					
Лекції	7		8		9	
	Лекція 7. Проблематика виявлення помилок		Лекція 8. Норми редагування різних видів видань		Лекція 9. Науковий виклад думки та окремі специфіки наукового тексту	
Відвідування лекцій	<i>1 бал</i>		<i>1 бал</i>		<i>1 бал</i>	
Теми семінарських занять		Тема 7. Анотування і реферування наукових текстів		Тема 8. Поняття наукового конспекту при редагуванні		Тема 9. Стаття – самостійний науковий твір
Відвідування СЗ/ робота на СЗ		<i>1+10=11 балів</i>		<i>1+10=11 балів</i>		<i>1+10=11 балів</i>
Самостійна робота	С/Р № 5 <i>5 балів</i>		С/Р № 6 <i>5 балів</i>		С/Р № 7 <i>5 балів</i>	
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 3 <i>25 балів</i>					
Підсумковий контроль	Залік					

V. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I.

ІСТОРІЯ ВИДАВНИЧОЇ СПРАВИ ТА РЕДАГУВАННЯ – 18 год

Тема 1. Періодизація історії видавничої справи: ідеологічний і науковий аспекти – 8 год

Схематично відтворіть періодизацію історії видавничої справи за кількома джерелами: виданнями російських авторів (А. Говоров, Н. Баренбаум та ін.), експозицією Музею історії книги в Києві та підручником М. Тимошика «Історія видавничої справи». Порівняйте і прокоментуйте спільне й відмінне.

Тема 2. Створення найдавніших рукописних текстів – 10 год

Віднайдіть у зображальних художніх виданнях та Інтернеті графічні малюнки, присвячені виготовленню первинних матеріалів для написання текстів, процесу книготворення та побутування рукописів. На основі зібраного матеріалу зробіть брошуру-буклет з текстовими поясненнями.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II.

СТРУКТУРА РЕДАКТОРСЬКОГО АНАЛІЗУ – 18 год

Тема 3. Газетно-журнальний формат подання наукових видань – 8 год

Знайти газетно-журнальну продукцію наукового формату (мін. 5) та у письмовій формі здійснити їх науковий аналіз, який повинен бути ґрунтовним, вичерпним і точним, визначаючи особливості газетно-журнального типу наукової продукції. Представити для перевірки оригінали наукової газетно-журнальної продукції, які були обрані студентом для аналізу, давши до них свою самостійну роботу, – проведений аналіз.

Тема 4. Вага помилки у різних видах літератури – 10 год

У формі презентації відтворити опис віднайдених помилок у реальних сучасних виданнях, ґрунтуючись на групуванні та різновидах помилок. Навести варіанти виправлень. Представити для перевірки у письмовому (опис і варіанти виправлень із посиланням на джерело) і наочному вигляді (саме джерело).

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III.

ВИДАВНИЧО-РЕДАКЦІЙНЕ ОПРАЦЮВАННЯ МАТЕРІАЛІВ – 24 год

Тема 5. Проведення власного анотування – 8 год

У письмовій формі продемонструвати по 3 анотації, укладені на реальні видання наукової, науково-популярної і ужиткової літератури.

Тема 6. Норми редагування різних видів літератури – 8 год

У письмовій формі продемонструвати по 3 відредаговані тексти (з вмістом бл. 1000 символів кожний) наукової, науково-популярної і ужиткової літератури згідно норм літературного редагування, що відповідають даній тематиці видань.

Тема 7. Наукова стаття як індивідуальний твір – 8 год

У письмовій формі продемонструвати наукову статтю на задану тему з власною інтерпретацією та побудовою наукового тексту і його структури. Стаття має мати близько тисячі друкованих знаків.

Таблиця 5.1

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
Змістовий модуль I Історія видавничої справи та редагування (18 год)			
Тема 1. Періодизація історії видавничої справи: ідеологічний і науковий аспекти	Самостійне опрацювання	5	I–II
Тема 2. Створення найдавніших рукописних текстів	Самостійне опрацювання	5	I–II
Змістовий модуль II Теорія видавничої справи та редагування (18 год)			
Тема 3. Газетно-журнальний формат подання наукових видань	Самостійне опрацювання	5	III–IV
Тема 4. Вага помилки у різних видах літератури	Самостійне опрацювання	5	III–IV
Змістовий модуль III Видавничо-редакційне опрацювання матеріалів (24 год)			
Тема 5. Проведення власного анотування	Самостійне опрацювання	5	V
Тема 6. Норми редагування різних видів літератури	Самостійне опрацювання	5	V
Тема 7. Наукова стаття як індивідуальний твір	Самостійне опрацювання	5	VI
Разом: 60 год	Разом: 35 балів		

VI. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Навчальні досягнення студентів із дисципліни «Теорія та історія видавничої справи та редагування» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип покрокової звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти (п. IV), де зазначено види й терміни контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (4-бальну) та європейську (ECTS) шкалу подано у табл. 6.1, табл. 6.2.

**Розрахунок рейтингових балів за видами
поточного (модульного) контролю**

№	Вид діяльності	Кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього
1	Відвідування лекцій	1	9	9
2	Відвідування семінарських занять	1	9	9
3	Виконання завдання з самостійної роботи	5	7	35
4	Робота на семінарському занятті	10	9	90
5	Модульна контрольна робота	25	3	75
Максимальна кількість балів 218				

Розрахунок: $218:100=2,2$

Студент набрав: 200

Оцінка: $200:2,2=91$

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

➤ **Методи усного контролю:** індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда.

➤ **Методи письмового контролю:** модульне письмове тестування, виконання завдань з коректури і редагування.

**Порядок переведення рейтингових показників успішності у європейські
оцінки ECTS**

Підсумкова кількість балів (max – 100)	Оцінка за 4-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS
1–34	«незадовільно» (з обов'язковим повторним курсом)	F
35–59	«незадовільно» (з можливістю повторного складання)	FX
60–68	«задовільно»	E
69–74		D
75–81	«добре»	C
82–89		B
90–100	«відмінно»	A

Кожний модуль включає бали за поточну роботу студента на семінарських, практичних заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, модульну контрольну роботу.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється з використанням роздрукованих тестових завдань.

Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ вчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності.

VII. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності.

1) За джерелом інформації:

Словесні: лекція (традиційна, проблемна, вступна, оглядова) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – Презентація), семінарське заняття, пояснення, розповідь, бесіда.

Наочні: спостереження, ілюстрація, демонстрація.

Практичні: тести.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1) **Методи стимулювання інтересу до навчання:** навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

VIII. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

- ✓ опорні конспекти лекцій;
- ✓ навчальні посібники;
- ✓ робоча навчальна програма;
- ✓ засоби підсумкового контролю (комплект завдань для модульних контрольних робіт);
- ✓ завдання для ректорського контролю знань студентів з навчальної дисципліни «Теорія та історія видавничої справи та редагування».

IX. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. *Гуревич С. М.* Номер газеты. Учебное пособие. — М.: Аспект Пресс, 2002. — 191 с.
2. *Добкин С. Ф.* Оформление книги: Редактору и автору. — 2-е изд., перераб. и доп. — М.: Книга, 1985. — 208 с.
3. *Іванченко Р. Г.* Літературне редагування. — 2-е вид., допов. і перероб. — К.: Вища школа. Головне вид-во, 1983. — 247 с.
4. *Крайнікова Т. С.* Коректура: Підручник — К.: Наша наука і культура, 2004. — 252 с. — іл., предм. покажч.
5. *Мильчин А. Э.* Издательский словарь-справочник. 2-е изд., испр. и доп. — М.: ОЛМА-Пресс, 2003. — 558 с.: ил.
6. *Мильчин А. Э., Чельцова Л. К.* Справочник издателя и автора: Редакционно-издательское оформление издания. — М.: Олимп: ООО «Фирма «Изд-во АСТ»», 1999. — 688 с.
7. *Огар Е. І.* Українсько-російський та російсько-український словник-довідник з видавничої справи. — Львів: Палітра друку, 2002. — 224 с.
8. *Пикок Дж.* Издательское дело / Пер. с англ., 2-е изд., испр. и доп. — М.: Издательство ЭКОМ, 2002. — 424 с.: ил.
9. *Порадник користувача. ПроЛінг Офіс для Windows.* — Тернопіль: Підручники і посібники, 1999. — 80 с.
10. *Репкова Т.* Новое время: Как создать профессиональную газету в демократическом обществе / Пер. с англ. — IREXПроМедиа / Украина, 2002. — 468 с.

11. *Різун В. В.* Літературне редагування: Підручник / Міжнарод. фонд “Відродження”. — К.: Либідь, 1996. — 240 с. (Трансформація гуманітарної освіти в Україні)
12. *Різун В. В.* Основи комп’ютерного набору і коректури: Підручник. — К.: Либідь, 1993. — 172 с.
13. *Рисс О. В.* Что нужно знать о корректуре: Маленькое пособие. — 3-е изд., перераб.— М.: Книга, 1980.— 64 с.
14. *Тимошик М. С.* Книга для автора, редактора, видавця: Практичний посібник. — К.: Наша культура і наука, 2005. — 560 с. (Серія «Бібліотека видавця, редактора, автора»).
15. *Український правопис* / АН України, Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні; Інститут української мови.— 4-е вид., випр. й доп.— К.: Наук. думка, 1993.— 240 с.
16. *Феллер М. Д., Квітко І. С., Шевченко М. Г.* Довідник коректора. — Х.: Ред.-вид. відділ Кн. палати УРСР, 1972. — 408 с.
17. *Шевченко В. Е.* Лексика комп’ютерних редакційно-видавничих систем. Англо-український словник. — К.: Видавничо-поліграф. центр “Київський університет”, 2000. — 112 с.
18. *Энциклопедия книжного дела* / Ю. Ф. Майсурадзе, А. Э. Мильчин, Э. П. Гаврилов и др. — М.: Юристъ, 1998. — 536 с.

Допоміжна

1. *Гиленсон П. Г.* Справочник художественного и технического редакторов. — М.: Книга, 1988. — 527 с.
2. *Гуревич С. М.* Номер газеты. Учебное пособие. — М.: Аспект Пресс, 2002. — 191 с.
3. *Прокопенко І. В., Гутянська О. В.* Техніка газетної справи. Практикум. — К.: Вища шк. Вид-во при Київ. ун-ті, 1989. — 160 с.
4. *Редактирование отдельных видов литературы* / Под ред. Н. М. Сикорского. — М.: Книга, 1987. — 397 с.
5. *Тимошик М. С.* Історія видавничої справи: Підручник.— К.: Наша культура і наука, 2003.— 496 с.— Іл., ім., геогр. та предм. пок., резюме англ. м.
6. *Хойнацький М. С.* Основи стандартизації і використання стандартів у видавництві: Навч. посібник / За ред. В. П. Тараника. — К.: Вища шк., 1993. — 151 с.